

T Á J É K O Z T A T Ó

a munkaerőpiac főbb folyamatairól az észak-magyarországi régióban 2009. március

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint **országosan a nyilvántartott állás keresők száma 2009. március végén 563,9 ezer fő volt**, mely az előző hónaphoz képest mérsékeltebb, 3,8%-os, 20,8 ezer fős, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig már 22,0%-os, 101,5 ezer fős emelkedést mutatott.

Az állás keresők számának növekedése – az előző évektől eltérően – márciusban minden régióban folytatódott, mértéke 1,6 és 7,9% közötti volt. Az éves szintű létszámbővülés is általános (régiónként 13,9% - 50,8%), s az ország nyugati részében az intenzívebb.

A hosszú távú létszámnövekedés üteme Észak-Magyarországon továbbra is mérsékeltebb az országos átlagnál

Az **észak-magyarországi régióban 2009. március végén közel 110,6 fő keresett munkát**, létszámuk az előző hónaphoz képest 4,7 ezer fővel, 4,4%-kal növekedett. Az előző év márciusához képest ugyanakkor 14,2 ezer fős, 14,7%-os létszámgyarapodás történt.

Főbb munkaerő-piaci adatok az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint a régióban

Megnevezés	2009. március	Változás		
		az előző hónaphoz képest		az előző év azonos hónapjához képest
	fő	fő	%	%
Regisztrált állás keresők száma, fő	110 553	4 676	4,4	14,7
Nyilvántartott állás keresők aránya, %*	21,4	-	0,9	2,9
Közülük:				
pályakezdő	10 800	286	2,9	6,3
25 évesnél fiatalabb	21 531	805	3,9	12,1
50 évesnél idősebb	18 400	936	5,4	20,3
férfi	62 509	2 768	4,6	16,4
nő	48 044	1 908	4,1	12,6
alacsony iskolai végzettségű	52 188	1 798	3,6	11,6
diplomás	2 689	103	4,0	-0,6
tartósan nyilvántartott állás kereső**	41 637	592	1,4	8,5
Állás keresési támogatásra jogosult***	33 704	3 568	11,8	71,8
Nyilvántartásba belépő	11 332	656	6,1	51,2
első ízben belépő	829	-185	-18,2	-0,5
Nyilvántartásból kikerülő	6 656	1 359	25,7	-31,8
Havi összes bejelentett munkaerő-kereslet	8 494	3 246	61,9	8,1
a hónap folyamán bejelentett	6 518	3 881	147,2	5,1

*A munkanélküliségi arány a nyilvántartott állás keresők gazdaságilag aktív népességén belüli aránya. A régiós arányokat a gazdaságilag aktív népesség 2008. év eleji létszámával (516,5 ezer fő) számítottuk. A változás százalékpontban értendő.

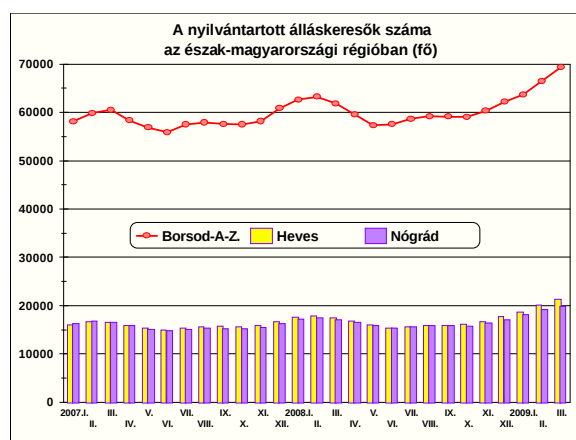
** Legalább egy éve minden hónapban szerepeltek a regisztrált állás keresők között.

*** Állás keresési (vállalkozói) járadékra, vagy állás keresési segélyre jogosultak zárónapi számát tartalmazza.

A régió mindhárom megyéjében, illetve – a szikszói kivételével – minden kistérségében emelkedett a regisztrált álláskeresők száma márciusban

A korábbi években márciusban már jellemző volt az álláskeresők számának csökkenése, azonban a gazdasági válság mélyülése következtében álláshelyek sokasága szűnik meg, miközben létszámfelvételre a munkáltatók többségének nem nyílik lehetősége. Az előző év márciusában 2 ezer főt meghaladóan, 2,3%-kal csökkent a régióban regisztrált álláskeresők száma, szemben a jelenlegi 4.676 fős, 4,4%-os növekedéssel.

Az elhelyezkedési lehetőségek nem csak a régió területén romlanak, hanem országosan is, ami maga után vonja az éves szintű létszámgyarapodás gyorsulását is. Az álláskeresők egy év alatti növekedésének indexe a januári 3,2%-ról februárban 7,3%-ra módosult, márciusban pedig már 14,7% volt.

A régióban nyilvántartott álláskeresők túlnyomó többsége (62,7%-a) Borsod-Abaúj-Zemplén, 19,3%-a Heves, míg 18%-a Nógrád megyében keres munkát. **A márciusi létszámnövekedés mértéke Hevesben a régiós átlagnál intenzívebb, Nógrádban mérsékeltebb, Borsodban pedig az átlaghoz hasonló volt.** Az éves szintű létszámgyarapodás üteme is eltérő a régió különböző területein, de Borsodban és Nógrádban továbbra sem éri el az országos átlagot.

Az álláskeresők száma és változása

Megnevezés	Az álláskeresők				
	száma 2009. március	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest	
	fő	fő	%	fő	%
Borsod-A-Z. megye	69 326	2 832	4,3	7 496	12,1
Heves megye	21 313	1 175	5,8	3 840	22,0
Nógrád megye	19 914	669	3,5	2 837	16,6
Észak-Magyarország	110 553	4 676	4,4	14 173	14,7
Országosan	563 885	20 753	3,8	101 515	22,0

A régió kistérségeinek többségében mérséklődött a létszámgyarapodás intenzitása, míg néhány átlagosnál rosszabb munkaerő-piaci helyzetű körzetben jobban nőtt az álláskeresők száma, mint februárban. Egyedül Szikszó kistérségében stagnál december óta a munkanélküliek létszáma.

Márciusban nem csak a létszámleépítés következtében munkanélkülivé válók növekvő beáramlása idézte elő a további létszámnövekedést, hanem a közhasznú és a közcélú munkáról visszatérők is újra ügyfeleinkké váltak.

A hónap folyamán **11.332 fő kérte a regisztrálását**, 6,1%-kal többen, mint februárban, míg az előző év márciusi belépők számához képest 51%-os a növekedés. Az álláskeresők **legnagyobb számban a feldolgozóipar területeiről érkeztek** (fémfeldolgozás, élelmiszeripar, híradástechnikai termékek gyártása), de a gazdasági szektoron belül jelentős kibocsátó volt még a kereskedelem, a mezőgazdaság és az építőipar is.

A **regisztrációból kikerülők száma 6.656 fő volt**, ami a növekvő – zömmel a közfoglalkoztatásban megvalósuló - elhelyezkedéseknek köszönhetően csaknem 26%-kal emelkedett az előző hónaphoz képest, viszont az egy évvel korábbinak csak a 68%-át érte el.

A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül (%)

Borsod-A.-Z. megye	Heves megye	Nógrád megye	Észak-Magyarország	Országosan
23,6	16,1	22,2	21,4	12,8

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon 21,4% volt március végén, ami az országos átlagot továbbra is jelentős mértékben meghaladta.

Régiókn fokozottan hátrányos munkaerő-piaci helyzetét jelzi, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye a második, Nógrád megye pedig a harmadik legmagasabb mutatóval rendelkezik az országos rangsorban, de a Heves megyei arány is magasabb a hazai átlagnál.

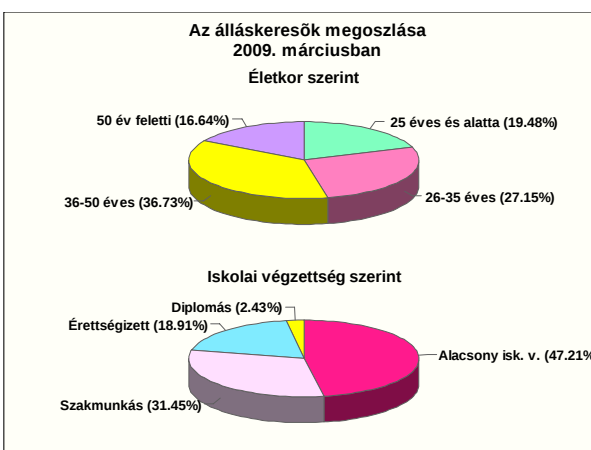
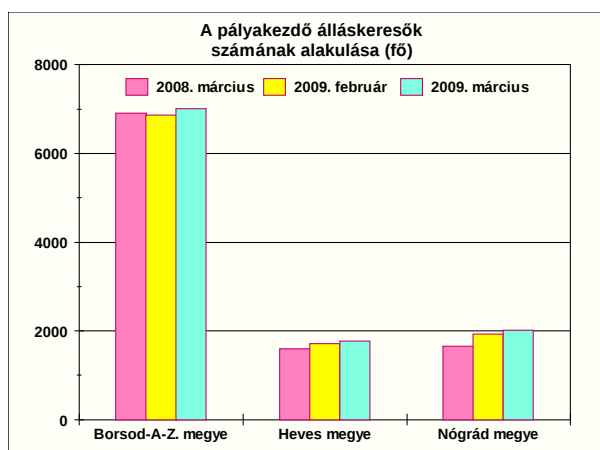
Az álláskeresők aránya alapján az egyes kistérségek között jelentős munkaerő-piaci különbségek mutathatók ki térségünkben. A márciusi mutató a hatvani körzetben mindössze 10,9% volt, míg a másik végletet képviselő gönci körzetben ennek közel ötszöröse, 52,4%.

A pályakezdő álláskeresők elhelyezkedési esélyei sem javultak

Országosan a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2009. március végén 46,3 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest 3,5%-os, 1,6 ezer fős, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 11,8%-os, 4,9 ezer fős emelkedést mutatott.

Észak-Magyarországon az álláskeresők 9,8%-a pályakezdő, s ez az arány 1,6%-ponttal magasabb az országos átlagnál. A **pályakezdő álláskeresők létszáma** is a korábbi évek tendenciájától eltérően alakult, vagyis 286 fővel 2,7%-kal növekedett. A kedvezőtlen változás hatására március végére számuk **elérte a 10.800 főt**. A pályakezdők állománya az elmúlt egy évben mérsékeltebben emelkedett, mint az összes álláskeresőé, s létszámuk 638 fővel, 6,3%-kal haladta meg a 2008. márciusi adatot.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartották nyilván, 7.015 főt (az összes álláskereső 10,1%-a), míg Heves megyében 1.771 főt (8,3%), Nógrádban pedig 2.014 főt (10,1%) regisztráltunk.

Az álláskereső minden csoportjában létszámnövekedés történt márciusban

A **tartósan regisztrált ügyfelek** (41.637 fő) helyzete sem javult, bár számuk az átlagosnál jóval kisebb mértékben - 1,4%-kal - bővült márciusban. Az összes regisztrált álláskeresőn belüli arányuk a hónap végén a régióban 37,7%, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 41,0%, Hevesben 28,6%, Nógrádban 35,7%, míg országosan 27,8% volt.

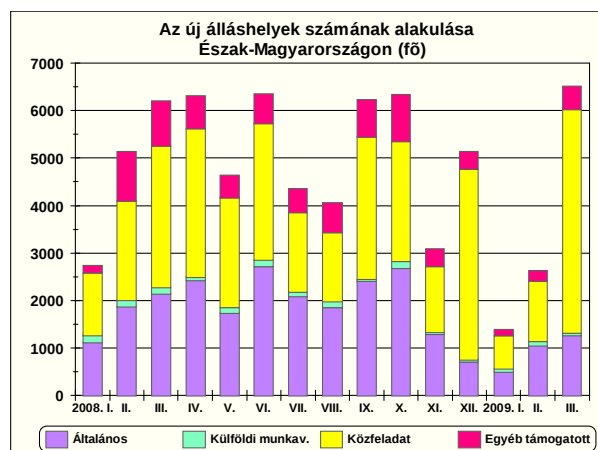
Az álláskereső további kiemelt csoportjaiban **a nők, a 25 éven aluliak és az alacsony iskolai végzettségűek körében az átlagosnál mérsékeltebb volt a létszámbővülés márciusban, míg a férfiak és az 50 évnél idősebb létszáma az átlagosnál dinamikusabban emelkedett**

A szervezetünk által folyósított **álláskeresői ellátásokra a hónap végén 33.704 fő volt jogosult**, számuk 11,8%-kal emelkedett egy hónap alatt a munkanélkülivé váltak növekvő beáramlása következtében.

A rendszeres szociális segélyben részesülők létszáma a 3 ezer fős, 7%-os csökkenés ellenére még mindig 39.697 fő volt március végén. A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően a települési önkormányzatok ezekben a hetekben végzik a jogosultság felülvizsgálatát, melynek eredményeként a jövőben csak azok a segélyezettek maradnak nyilvántartásunkban, akik az új szabályozás szerint megállapított rendelkezésre állási támogatásra jogosultságot szereznek, s álláskereső céljából együttműködnek kirendeltségeinkkel.

A közfoglalkoztatás bővülése révén az előző havi 2,5-szeresére emelkedett az újonnan jelzett munkaerőigények száma a régió területén

Márciusban 6.518 főre vonatkozó állásigényt jeleztek a munkáltatók, ami 2,5-szerese volt a februárinak, de az egy évvel korábbi létsámigényt is 5%-kal meghaladta. Kirendeltségeinken összesen 8.494 álláshelyet tudtak felajánlani az álláskeresőknél, amelyek egy része a korábbi bejelentésekből származott. A hónap végén 5.152 szabad álláshely várta az elhelyezkedni szándékozókat, amelyek döntő többségére már folyamatban volt a közvetítés.

A munkaerő-kereslet - két körzet kivételével - a régió egész területén bővült, Borsodban 2,5-szeresére, Hevesben duplájára, míg Nógrádban háromszorosára növekedett egy hónap alatt.

A nagy mértékű kereslet-bővülés elsősorban az „Út a munkához” program indításához kapcsolódik, ugyanis a települési önkormányzatok a közcélú foglalkoztatás keretében foglalkoztatni kívánt álláskereső közvetítését kérték a kirendeltségeinktől.

Az álláshelyek közül 4.711 közfeladatokhoz kötődött, amelyek 72%-a Borsod, 15,5%-a Nógrád, s legkisebb hányada Heves megyében biztosít munkavégzési lehetőséget a következő pár hónapban. Az ilyen típusú álláshelyek száma februárban mindössze az 1.270 főt érte el.

A februári kisebb élénkülést követően kedvezően alakultak a gazdasági szférából érkező közvetítési igények is, s úgy látszik, hogy a feldolgozóiparban is véget ért a három hónapig tartó kereslet-csökkenés. A kedvező változás ellenére az új álláshelyek száma szinte minden kiemelt ágazatban az egy évvel korábbi igényeknek csak a felét érte el.

Az egyre több ágazatot elérő gazdasági válság miatt növekszik azon munkáltatók száma, amelyek csak segítséggel vállalkoznak létszámbővítésre. A támogatási igénnyel társuló – döntően a bérek és azok járulékainak támogatását kérő - állásajánlatok száma (491 fő) márciusban megduplázódott, de ezek is csak felét adják a 2008 márciusában kért létszámnak.

A támogatáshoz nem kötött létszámgigény márciusban 1.316 főre vonatkozott, amely egy hónap alatt 16%-ot meghaladóan emelkedett, viszont a 12 hónappal korábbitól csaknem 39%-kal elmaradt.

A havi új állásajánlatok 65%-a segédmunkás munkakörre vonatkozott, s döntő részben a közösségi munkák igényét fedték le. A szakképzett dolgozók iránti nagyobb kereslet régiókban a kereskedelem (eladó: 125 fő), az építőiparban (kőműves: 80 fő, villanyszerelő: 41 fő, festő és mázoló: 28 fő) és a fémiparban (hegesztő: 52 fő, lakatos: 46 fő) jelentkezett, s összesen ezer főre irányult. A betanított jellegű munkák (gépkezelők, összeszerelők, járművezetők) iránti igény a teljes kereslet egytizedét tette ki, míg a legkevesebb álláshely szokás szerint a szellemi munkakörűeknek szólt.

Az elhelyezkedők és a képzésre kerülők száma kedvezően alakult márciusban

A jelenlegi munkaerő-piaci helyzetben kedvező változásnak tartjuk, hogy a nyilvántartott állás keresők közül márciusban közel másfélszer annyian jutottak munkához, mint februárban, igaz, számuk csak mintegy fele a tavaly márciusinak.

Március folyamán az önálló állás keresés vagy kirendeltségi közvetítés eredményeként elhelyezkedők száma 3.013 fő volt, akik közül 38% nem támogatott munkahelyen dolgozik, 43% többségében közcélú, kisebb rész közhasznú vagy közmunkát végez a következő hónapokban, míg a többiek (19%) bértámogatással jutott munkához. Március folyamán további 240 fő munkaerő-piaci képzést, átképzést kezdett, többségük uniós források felhasználásával végrehajtott program (TÁMOP 1.1.2) résztvevőjeként.

Márciusban közel 700 fő csoportos létszámcsökkentéséről szóló döntést jelentettek be régiókban

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ területéről **2009 márciusában csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést követően összesen 13 munkáltatótól érkezett 686 főt érintő bejelentés.** A februári mérséklődést követően ez 200 fővel több munkavállalót érint, közülük a borsodi (329 fő) és a Heves megyei (333 fő) munkahelyekről kikerülők száma szinte azonos, míg Nógrádban (24 fő) ezúttal lényegesen kevesebb munkahely szűnik meg.

A létszámkibocsátásra az ipar egyes ágazataiban (435 fő), a szállítás (163 fő), a pénzügy (28) és a szociális ellátás (60 fő) területén került sor. A munkájukat elvesztők többsége szakképzett (varrónő, szabász, villanyszerelő, lakatos, hegesztő, elektroműszerész, kazángépkezelő, pénzügyi ügyintéző, gyermekfelügyelő), de jelentős számú teher-gépkocsivezető is szerepelt a bejelentésekben.

A munkáltatók többsége a megrendeléseik jelentős visszaesése miatt kényszerül létszámcsökkentésre, míg néhányan költségtakarékossági okok miatt átszervezést hajtanak végre, két vállalkozás pedig fizetése képtelenség következtében felszámolás alá került.